

XVI.

B e t æ n k n i n g

over

- 1) Forslag til Lov om Landsbypræsternes Lønning m. v.
- 2) Forslag til Lov om Præsternes Lønning m. m.

(Afgivet af Folkethingets Udvalg den 24de December 1874.)

Til nærværende Udvalg har Folkethinget hen-
vist de ovennævnte, tvende, Lovforslag, af hvilke
det førstnævnte, er forelagt paa Regjeringens
Begne af Kirke- og Undervisningsministeren, og
det andet er indbragt af 10 af Thingets Med-
lemmer.

Regjeringens Lovforslag, gaar ud fra en An-
sættelse af Lønningerne i Byg, som skulle betales
efter Kapitelstaxten; de paagaaende Embeds-
mænds og deres Enters, Pensionering, efter de al-
mindelige Pensionslove; Naadensaarets Ophør;
Indskrænkning i det til disse Embeder hørende
Fordragslignende og Forsalg af det Overtskydende;
Indløsningssummens Udredelse af Statskassen;
Embedsloaen og Offerpligtens Ophør, saavel til
Præsterne som til Skolelærerne; samt Bestemmelse
om, at de Beløb, hvormed Indtægterne for Stats-
kassen maatte overføres Udgifterne, skulle opføres
som et særligt Aktiv til Dækning af de af Stats-
kassen muligvis forskudsvis udredeede Underskud
eller til Erhvervelse af Formue.

Det af flere af Thingets Medlemmer ind-
bragte Lovforslag adskiller sig især fra Regjerin-
gens Forslag i tvende Hovedpunkter. Det fore-
slaar nemlig Lønningerne fastsatte i Penge, og det
gaar ud fra, at de Tiender og andre Udgifter,
som hidtil ere anvendte til Lønninger for de
folkekirkelige Embedsmænd, skulle som almindelige
Statsindtægter indflyde i Statskassen i Lighed
med de inddragne Bispetiender og opføres i Si-
nantsloven paa samme Maade som andre Stats-
indtægter. De øvrige Forskjelligheder mellem
de to Lovforslag hero tilbøielig paa disse for-
skjellige Udgangspunkter, og ere iøvrigt mindre
væsentlige.

Udvalgets Flertal (Buch, Clausager, S. N.
Sanfen, S. P. Jensen, P. Nielsen og Th. Nielsen)
kan ikke tilraade et Lovforslag, hvorved Præsternes
Lønning fremdeles skulde bindes til Tienden og

oppebæres af Præsterne paa en for dem med langt
mere Besvær og Ansvar forbunden Maade end
den nuværende. Man maa fastholde, at der ikke er
nogen Grund til at lønne disse Embedsmænd paa en an-
den Maade end den, hvorpaa Staten lønner sine øvrige
Embedsmænd, nemlig med en bestemt Løn i Penge.
Under Udvalgets Prøvelse af denne Sag udtalte et
Medlem (Brix), som ikke tidligere havde troet at
kunne tiltræde Flertallets Betragtning, at han af
Hensyn til Sagens paatrængende Vigtighed kunde
efter de foreliggende Omstændigheder slutte sig til
Forslaget om Pengeløn og Tiendernes Inddragelse
i Statskassen, naar Flertallet kunde komme over-
ens med ham om Lønningernes Størrelse. Dette
vakte Haabet om, at man nu endelig vilde kunne
se denne i saa mange Aar henstaaede og fra
saa mange Sider modvirkede Sag bragt til en
lykkelig Ende. Man lod derfor foreløbig det pri-
vate Lovforslag ligge og et af Udvalgets Med-
lemmer (S. N. Sanfen) stillede følgende Endrings-
forslag til Regjeringens Lovforslag:

Til § 1.

1) Paragrafen affattes saaledes:
„Under Statens Sinantsfer skulle ved indtræ-
dende Ledighed efter Naadensaarets Udløb ind-
drages den de geistlige Embeder hidtil tillagte
Korntiende, saavel som Smaaredselstienden efter
§ 7 i Forordningen 8de Januar 1810, sammen-
holdt med Plakat af 17de Juni 1812 § 2, og
Bederlaget for de i Lov af 19de Februar 1861
om Forandring i Udredelsen af Tiendeafgiften for
Føl, Kalve, Lam, Kid og Bisværme samt Smaa-
vedsel m. v. omhandlede Udgifter med samtlige
øvrige Præsteembederne hidtil overdragne Indtæg-
ter, undtagen Offer, Accidenter og Høstbøge samt
de i § 10 nævnte Indtægter. Fremdeles ind-
drages ved Embedsledighed den Aarhus Stifts